

ZPRAVODAJSTVÍ

Německý registr k firmě Agrofert Deutschland neuvádí žádné údaje. Mluvčí koncernu tvrdí, že je firma uveřejnila v roční závěrce, to ale podle německého právníka osloveného Deníkem N není možné. Server Seznam Zprávy shodou okolností vyhledal v registru jinou německou firmu Agrofertu. Ta majitele uvádí, ale Andrej Babiš mezi nimi není.

Německo je pro podnikání Agrofertu vedle Česka a Slovenska klíčová země. Koncern zde má významné podniky – mimo jiné chemickou továrnu SKW Stickstoffwerke Piesteritz a pekárny Lieken. V Německu už je také dávno v provozu registr skutečných majitelů, které musejí všechny členské země EU zavést na základě evropské směrnice. Česká vláda minulý týden schválila příslušný zákon – ovšem s výjimkou pro svěřenské fondy, která by Agrofertu umožnila neuvádět v českém registru jako skutečného majitele Andreje Babiše.

Deník N proto chtěl zjistit, kdo jako svého konečného vlastníka uvádí Agrofert v Německu. Minulý týden si z něj tudíž nechal zaslat výpis ke společnosti Agrofert Deutschland.

Jenže toto pátrání v „Transparenzregister“, jak se německý rejstřík skutečných majitelů oficiálně jmenuje, nepřineslo žádný výsledek. U společnosti Agrofert Deutschland není v registru jako skutečný majitel uveden nikdo.

Mluvčí koncernu Karel Hanzelka na dotaz Deníku N napsal, že firma v souladu se zákonem skutečné vlastníky zveřejnila v konsolidované účetní závěrce celého koncernu v německé době českého obchodního rejstříku.

„Společnost Agrofert Deutschland řádně plní své povinnosti uložené jí právními předpisy. Německý zákon proti praní špinavých peněz umožňuje společnosti splnit povinnost zveřejnit povinné údaje několika způsoby. Agrofert Deutschland tak splnil svou povinnost zveřejněním konsolidované účetní závěrky Agrofertu. Povinné údaje byly zveřejněny ve federálním věstníku,“ napsal Hanzelka.

PRÁVNÍK: NĚKDO TAM MUSÍ BÝT ZAPSÁN

Německá účetní závěrka koncernu Agrofert z roku 2018 ale údaje o skutečných majitelích neobsahuje. Podobně jako její česká verze uvádí pouze strukturu a osoby správců a protektorů obou svěřenských fondů, do kterých Andrej Babiš svou firmu dočasně vložil.

Podle mluvčího Hanzelky to více než stačí. „Splňujeme vše, co zákon vyžaduje, a dokonce jdeme vysoce nad rámec nezbytných údajů. Konsolidovaná závěrka obsahuje podrobný popis vlastnické struktury koncernu včetně organizace svěřenského fondu,“ napsal Deníku N mluvčí.

Podle německého právníka a specialisty na obchodní právo Arthura Brauna, jehož právní kancelář má pobočku také v České republice, ale nelze povinnost zveřejnit údaje v registru skutečných majitelů splnit

Německý registr skutečných majitelů firem je už na rozdíl od českého dávno funkční. Deník N zjišťoval, jaké údaje uvádějí zdejší firmy Agrofertu.

Německý registr je na Babiše krátký

„Společnost Agrofert Deutschland řádně plní své povinnosti,“ tvrdí mluvčí firmy.

FOTO: ČTK

údaji – jakkoliv podrobnými – uvedenými jinde.

„Povinnost zveřejňovat informace v obchodním rejstříku nesouvisí s předpisy proti praní špinavých peněz, které byly zavedeny na základě směrnice EU,“ řekl Braun. „Alespoň někdo zde musí být zapsán. Není možné, aby tu nebylo žádné jméno fyzické osoby,“ doplnil právník, když mu Deník N ukázal výpis společnosti Agrofert Deutschland bez údajů o skutečném majiteli.

„Podle mého názoru je jednatel té německé společnosti povinen zjistit skutečného majitele a doplnit ho,“ uzavřel Braun.

BABIŠOVÁ ANO, BABIŠ NE

Jenže – jak zjistil server Seznam Zprávy – jiná německá společnost Agrofertu, chemička SKW Stickstoffwerke Piesteritz, údaje v registru skutečných majitelů zapsané má. Není mezi nimi ale Andrej Babiš. Podle serveru jsou u firmy zapsaní správci a tzv. protektori obou svěřenských fondů, tedy právníci Agrofertu Alexej Bílek a Václav Knotek, předseda představenstva Agrofertu Zbyněk Průša a premiérova manželka Monika Babišová.

Není jasné, proč Agrofert u některých svých firem skutečné vlastníky do „Registru transparentnosti“ zapsal a u jiných ne. Mluvčí Hanzelka na žádost o vysvětlení do uzavřené textu nereagoval. A jasné není ani to, jak se Agrofert v Německu vyhnul jménu Andreje Babiše tam, kde údajně skutečné majitele uvádí.

Jak totiž zjistil Český rozhlas, například v britském registru jméno českého premiéra figuruje – a to u tamní pobočky nizozemského výrobce aditiv Greenchem, který také spadá pod Agrofert. Andrej Babiš je v ní podle registru „osoba s rozhodujícím vlivem“.

A už v roce 2018 upozornila organizace Transparency International, že Babiš je jako jeden z konečných uživatelů výhod u Agrofertu uveden také ve slovenském registru partnerů veřejného sektoru, který zahrnuje firmy, jež se ucházejí o veřejné zakázky nebo pobírají dotace.

Německý Transparenzregister přitom vznikl implementací evropské směrnice, která u svěřenských fondů za skutečné majitele uvádí mimo jiné zakladatele a tzv. obmyšlené, tedy osoby, v jejichž prospěch byl fond založen. Andrej Babiš je u obou svěřenských fondů, do kterých dočasně vložil akcie Agrofertu, právě v těchto pozicích.

Návrh zákona, který má tuto směrnici implementovat v Česku, přitom čelí kritice právě kvůli výjimce pro svěřenské fondy. Kritika ještě zesílila, když se ukázalo, že vláda chce zákon ve znění výhodném pro Andreje Babiše schválit během nouzového stavu. Kabinet sice v březnu ustoupil a schvalování odložil, počátkem června ho ale v původním znění, i s kontroverzní výjimkou, schválil.

Německý právník Arthur Braun před tím, aby Česko přijalo zákon v podobě, která by umožňovala ob-

cházet evropský požadavek na transparentní vlastnictví firem přes svěřenské fondy, varuje: „Jistě nebylo záměrem evropského zákonodárce, aby podobně jako daňové ráje teď vznikaly jakési ráje netransparentnosti. Jinak by Česko mohlo být zemí, kde se v budoucnu budou zakládat všechny netransparentní vlastnické struktury.“

Nelze podle něj přitom říct, zda německé firmy Agrofertu – respektive ta z nich, která alespoň nějaké skutečné majitele do registru zapsala – vynechaly Andreje Babiše v souladu se zákonem.

„V německém právu jde o skutečný vliv – kdo ho vykonává, kdo rozhoduje, co se stane. Pokud bude obmyšleným fondem pětileté dítě, pak je jasné, že nemůže vykonávat vliv. Pak budou skutečnými majiteli osoby, které skutečně rozhodují,“ řekl Braun.

Auditoři Evropské komise přitom loni dospěli k závěru, že Babiš ovládá Agrofert, a to právě přes svěřenské fondy, v nichž je podle auditorů neomezeným pánem. „Pan Babiš může vykonávat nejen dostatečně silný, ale fakticky rozhodující vliv v obou fondech. Ty tak lze pokládat za entity, které ovládá,“ napsali auditoři v předběžné zprávě, kterou rozporovalo české ministerstvo pro místní rozvoj. Rozhodnutí zatím nepadlo.

JAN MOLÁČEK
redaktor